

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugpjūčio 28 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė), Gedimino Sagačio ir Jūratės Varanuskaitės, susipažinusi su 2023 m. rugpjūčio 16 d. paduotu **pareiškėjos D. S.** kasaciniu skundu dėl Kauno apygardos teismo 2023 m. birželio 8 d. sprendimo peržiūrėjimo

n u s t a t ė :

pareiškėja kreipėsi į teismą, prašydama nustatyti nuosavybės teisės įgyjimo pagal įgyjamą senatį faktą. Marijampolės apylinkės teismas 2023 m. sausio 9 d. sprendimu pareiškėjos pareiškimą tenkino. Kauno apygardos teismas 2023 m. birželio 8 d. sprendimu panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priėmė naują sprendimą – pareiškėjos pareiškimą atmetė.

Pareiškėja kasaciniu skundu prašo panaikinti apeliacinės instancijos teismo sprendimą ir palikti galioti pirmosios instancijos teismo sprendimą. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 3 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui. Taigi, kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, nustatytas CPK 346 straipsnyje, taip pat nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą, ir argumentuotai pagrįsti, kad šis teisės pažeidimas turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 3 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotą teisės aiškinimo ir taikymo praktiką bei argumentuotai pagrįsti, kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra pateikęs skirtingus teisės taikymo išaiškinimus ir tokiu atveju kyla problema, kuriuo iš skirtingų, t. y. vienas kito neatitinkančių, kasacinio teismo išaiškinimų konkrečiu teisės klausimu reikia vadovautis.

Pareiškėja kasaciniame skunde nurodė šiuos argumentus:

1. Apeliacinės instancijos teismas pažeidė CPK 322 straipsnio ir 324 straipsnio nuostatas, nes nesurengė žodinio bylos nagrinėjimo, kuriame būtų tirti nauji įrodymai, kuriais teismas ketino remtis. Apeliacinės instancijos teismas, peržengdamas civilinės bylos ribas, nenustatęs esminių aplinkybių ir jų netyręs, konstatavo, kad turtas yra valstybės ar savivaldybės turtas ir konkrečiai nepasisakė, tai valstybės ar savivaldybės turtas.

2. Apeliacinės instancijos teismas pažeidė CPK 12 straipsnyje įtvirtintą šalių rungimosi principą, nes, nagrinėdamas bylą rašytinio proceso tvarka, priešingai, nei pirmosios instancijos teismas, vertindamas aplinkybes ir įrodymus, užkirto kelią pareiškėjai ir suinteresuotam asmeniui įrodinėti. Taip pat apeliacinės instancijos teismas pažeidė CPK 176, 178 ir 179 straipsnių nuostatas. Apeliacinės instancijos teismas, tik apeliaciniame skunde trečiajam suinteresuotam asmeniui pateikęs motyvą, kad civilinėje byloje netirta turto kilmė ir turto sukūrimo finansiniai šaltiniai, turėjo taikyti CPK 12 straipsnio, 176-179 straipsnių, 322 straipsnio, 324 straipsnio, 443 straipsnio 5 dalies 8 punkto nuostatas, tačiau to nepadarė.

3. Kasacinis teismas 2011 m. vasario 21 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-7-67/2011 nustatė, kad, teisme nagrinėjant ypatingosios teisenos bylas dėl įgyjamosios senaties fakto nustatymo, būtina aiškintis turto kilmę, iš kokių finansavimo šaltinių jis sukurtas. Apeliacinės instancijos teismas nurodytų aplinkybių netyrė, o tai reiškia, kad nesilaikė suformuotos teismų praktikos. Vadovaujantis kasacinio teismo 2011 m. vasario 8 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 3K-3-41/2011, jeigu daiktas neįregistruotas valstybės vardu, įrodyti, kad jis priklauso valstybei, turi valstybę atstovaujantis asmuo, siekiantis paneigti privačios nuosavybės įgyjimo įgyjamą senatinį galimybę. Tuo tarpu trečiasis suinteresuotas asmuo, valstybę atstovaujantis asmuo, nepateikė jokių dokumentų apie turto kilmę ir finansavimo šaltinius, todėl apeliacinės instancijos teismas negalėjo tenkinti jo apeliacinio skundo.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamo teismo procesinio sprendimo motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, vertina, kad kasaciniame skunde nekeliamas teisės klausimas, atitinkančių CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Pažymėtina, kad kasaciniame skunde nepakanka nurodyti tik byloje keliamą teisės klausimą, tačiau yra reikalinga pagrįsti ypatingą jo svarbą vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Tačiau kasacinio skundo argumentai nepagrindžia, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas teisės normas, kad toks šių normų aiškinimas turi esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui ir galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui (CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punktas). Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas kasacijos byloje galimas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2, 3 punktuose nustatytais kasacijos pagrindais.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio ir 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai). Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžinamas už jį sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Atsisakyti priimti kasacinį skundą ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti advokatei V. K. (a. k. *duomenys neskelbtini*) 55 (penkiasdešimt penkis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto už pareiškėją D. S. 2023 m. rugpjūčio 15 d. AB „Swedbank“ mokėjimo nurodymu Nr. 436.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai   Sigita Rudėnaitė

Gediminas Sagatys

Jūratė Varanauskaitė